

ÖZET: Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu Kararıyla yurt dışında görevlendirilenlerin görev yerlerinin, görev yaptıkları ülke içerisinde din hizmetleri ataşeliği veya müşavirliğinin teklifi ve ilgili başkonsolosluk/büyükelçilik olurluna istinaden değiştirilip değiştirilemeyeceği hususunda. (24.01.2020 – E.91209)

657 sayılı Kanununun Ek 36 ncı maddesi ve buna dayanılarak yürürlüğe konulan 2003/5753 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli "Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonunun Çalışma Esas ve Usulleri ile Bu Komisyon Tarafından Yurtdışında Görevlendirilecek Personelin Nitelikleri ile Hak ve Yükümlülüklerinin Belirlenmesine İlişkin Karar" çerçevesinde, Türk kültürünün yurt dışında tanıtılması, yayılması ve korunması, yurt dışındaki Türk vatandaşları ve soydaşların kültürel bağlarının korunması, güçlendirilmesi ve dini konularda aydınlatılması ile Türk dilinin öğretilmesi amacıyla Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu kararı ile yurt dışında personel görevlendirilmektedir.

Söz konusu Kararın 5 inci maddesinde;

"Yurtdışında görevlendirilecek personelin unvanı, sayısı, nitelikleri, seçim esas ve usulleri, görev yerleri ve süreleri, izinleri, yurtdışındaki görevlerinin sona erdirilmesi ve diğer hususlara ilişkin işler bu Karar esaslarına göre Komisyon tarafından yürütülür. İlgililerin görev sürelerinin uzatılması, görevlerinin sona erdirilmesi ve yurda geri çağrılmalarına ilişkin hususlarda personelin görev yaptığı yerdeki misyon şefinin görüşü de dikkate alınır.

Yurtdışında görevlendirilecek personelin; bu Kararda belirtilen esaslar çerçevesinde seçimleri, görevlerini ifada ihtiyaç duyulacak hizmet içi eğitimleri, ihtiyaç durumu göz önüne alınmak suretiyle Karara ekli Cetvelde belirtilen ülkelerde görev yerlerinin tespiti, gözetim ve denetimleri, 8 inci maddede belirtilen azami süreyi geçmemek üzere görevlendirme sürelerinin uzatılması ile izinlerin kullanılmasına ilişkin esas ve usuller Komisyonca belirlenir."

hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Komisyonca tespit edilen, ilgilinin Karara ekli cetvelde yer alan ülkelerden hangisinde görev alacağı olup bu tespitten sonra ülke içerisinde görev yapılacak mahallin belirlenmesi ise ayrı bir husustur.

Nitekim uygulamada, ilgilinin görevlendirildiği ülkede emrine atanacağı misyon veya konsolosluk şefliğinin (büyükelçilik veya başkonsoloslukun) Başkanlığımızca; devamında görev mahallinin ise emrine atandığı misyon veya konsolosluk şefliğince belirlendiği görülmektedir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin 515 inci maddesininin birinci fıkrasında, misyon ve konsolosluk şeflerinin kendilerine bağlı olarak kurulan yurt dışı teşkilatındaki memur ve diğer görevlilerin amiri oldukları; bu sıfatla memur ve diğer görevliler üzerinde amirin sahip bulunduğu bütün yetkileri kullanabilecekleri yönünde düzenleme bulunmaktadır. 23.11.2018 tarihli ve 30604 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yurtdışında Daimî Görevlere Atanacak Personel Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesininin birinci fıkrasında da aynı minvalde bir hüküm mevcuttur.

Bunun yanında, 17.06.2014 tarihli ve 29033 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliğininin 46 ncı maddesininin birinci fıkrasının (c) bendinde; "Din görevlilerinin izin, sağlık, yer değişikliği, görevlendirme, görev süresi, yurda dönüş ve diğer işlemlerini yürütmek" müşavirlik ve ataşeliklerin görevleri arasında sayılmaktadır.

Mevzuat hükümleri arasında yer almamakla birlikte, Danıştay kararları çerçevesinde içtihat olarak ortaya konulan ve Türk İdare Hukuku'nun önemli ilkelerinden biri olan "yetki ve usulde paralellik ilkesi" gereğince; bir işlemi değiştirmeye, ilga etmeye veya geri almaya yetkili makamın idari işlemi tesis eden makam olduğu ve bu işlemin tesis edilmesinde uygulanan usulün, işlemin değiştirilmesi, ilga edilmesi veya geri alınmasında da geçerli olması gerektiği malumdur. Bu itibarla, Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu kararına istinaden Başkanlıkça yurt dışında görevlendirilen personelin görev yerinin, Komisyonca belirlenen ülke içerisinde olmak kaydıyla;

- a) Büyükelçilik emrine görevlendirilmiş ise ilgili müşavirliğin teklifi ve büyükelçiliğin oluru ile,
- b) Başkonsolosluk emrine görevlendirilmiş ve görev mahalli başkonsolosluğun görev alanı içerisinde ise ilgili ataşeliğin teklifi ve başkonsolosluğun oluru ile,
- c) Başkonsolosluk emrine görevlendirilmiş ve görev mahalli başkonsolosluğun görev alanı dışında ise ilgili müşavirliğin teklifi ve büyükelçiliğin oluru ile, değiştirilebileceği mütalaa edilmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı
Hukuk Müşavirliği